

Số: 03/2024/QĐST-VDS

Lý Nhân, ngày 25 tháng 4 năm 2024

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi
TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LÝ NHÂN, TỈNH HÀ NAM

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Ông Đỗ Quốc Huy.

Thư ký phiên họp: Ông Nguyễn Trọng Hiếu - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam tham gia phiên họp: Bà Đinh Thị Thu Hằng - Kiểm sát viên.

Ngày 25 tháng 4 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 08/2023/TLST-VDS ngày 09 tháng 11 năm 2023, về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2024/QĐST-VDS ngày 17 tháng 4 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Chị Nguyễn Thị Th, sinh năm 1994; địa chỉ: Thôn T, xã Đ, huyện L, tỉnh H; có mặt.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:* Bà Ngô Thị Đ, sinh năm 1953; địa chỉ: Tổ dân phố V, thị trấn V, huyện L, tỉnh H; có đơn đề nghị giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự ngày 30/10/2023, bản tự khai của người yêu cầu (chị Nguyễn Thị Th); ý kiến của người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan (bà Ngô Thị Đ); các tài liệu có trong hồ sơ giải quyết việc dân sự và ý kiến đương sự tại phiên họp như sau:

Bà Ngô Thị Đ có chồng là ông Nguyễn Văn T, sinh năm 1952 (chết năm 2017), có 04 người con chung gồm: Anh Nguyễn Văn Đ, sinh năm 1978, anh Nguyễn Văn Th, sinh năm 1978, anh Nguyễn Văn L, sinh năm 1982 và chị Nguyễn Thị Th, sinh năm 1994. Ông T và bà Đ không có con nuôi, con riêng nào khác. Đối với anh Nguyễn Văn Th đã bị Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân tuyên bố đã chết theo Quyết định sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 03/2023/QĐST-VDS ngày 19 tháng 10 năm 2023.

Anh Nguyễn Văn Đ từ khi được sinh ra phát triển bình thường, đến năm 2014 thì phát bệnh tâm thần, được gia đình đưa vào Bệnh viện tâm thần Hà Nam điều trị nội trú nhiều lần, được Bệnh viện chuẩn đoán Tâm thần phân liệt thể không biệt định (F20.3) và Tâm thần phân liệt thể di chứng (F20.5). Từ tháng 8/2022 cho đến nay, anh Đ được chăm sóc, nuôi dưỡng tại Trung tâm Điều trị nghiện ma túy và Phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Hà Nam, theo Quyết định về việc tiếp nhận đối tượng bảo trợ xã hội vào chăm sóc, nuôi dưỡng số: 37/QĐ-ĐTNMT&PHCNTT ngày 22/7/2022 của Trung tâm Điều trị nghiện ma túy và Phục hồi chức năng tâm thần tỉnh Hà Nam. Tiền sử gia đình có em trai là Nguyễn Văn L bị mắc bệnh Tâm thần phân liệt thể Paranoid (F20.0). Anh Đ hiện nay chưa có vợ, con.

Theo đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự, chị Th yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với anh Nguyễn Văn Đ. Chị Th và bà Đ đề nghị Toà án chỉ định bà Đ là người giám hộ cho anh Đ.

Tại bản Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 93/KLGĐ ngày 10/4/2024 của Viện Pháp y Tâm thần Trung Ương đã kết luận: *“Tại thời điểm giám định, đối tượng Nguyễn Văn Đ bị bệnh Tâm thần phân liệt thể di chứng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F20.5. Bệnh ở giai đoạn thuyên giảm. Đối tượng là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”*.

Tại phiên họp:

Chị Nguyễn Thị Th thay đổi nội dung yêu cầu, đề nghị Toà án tuyên bố anh Nguyễn Văn Đ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Ngô Thị Đ là người giám hộ cho anh Đ theo quy định của pháp luật.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Lý Nhân trình bày quan điểm như sau: Về tố tụng, việc Toà án thụ lý và giải quyết việc dân sự đảm bảo đúng trình tự, thủ tục theo quy định của pháp luật; đề nghị Toà án chấp nhận yêu cầu của chị Nguyễn Thị Th, tuyên bố anh Nguyễn Văn Đ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi; chỉ định bà Ngô Thị Đ là người giám hộ cho anh Đ; xác định quyền và nghĩa vụ của bà Đ đối với anh Đ theo quy định của pháp luật. Về chi phí giám định không đặt ra giải quyết. Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, chị Th phải chịu theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TOÀ ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam nhận định:

[1] Về tố tụng: Chị Nguyễn Thị Th yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn Đ (anh trai chị) là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Ngô Thị Đ (mẹ chị) là người giám hộ cho anh Đ theo quy định của pháp luật. Đây là yêu cầu về dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam theo quy định tại khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự.

[2] Xét yêu cầu của chị Nguyễn Thị Th:

Xét thấy, ý kiến của chị Th tại phiên họp đề nghị Toà án tuyên bố anh Nguyễn Văn Đ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và chỉ định bà Ngô Thị Đ là người giám hộ cho anh Đ là phù hợp với Kết luận giám định sức khỏe tâm thần số 93/KLGD ngày 10/4/2024 của Viện Pháp y Tâm thần Trung Ương và các tài liệu, chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ việc nên đủ cơ sở kết luận: Anh Nguyễn Văn Đ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, theo quy định tại Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự.

Anh Đ có bố là ông Nguyễn Văn T (sinh năm 1952) và mẹ là bà Ngô Thị Đ (sinh năm 1953), chưa có vợ, con. Ông T đã chết năm 2017, chỉ còn bà Đ đang còn sống tại tổ dân phố Vĩnh Tiến, thị trấn Vĩnh Trụ, huyện Lý Nhân, tỉnh Hà Nam và đủ điều kiện làm người giám hộ theo quy định tại Điều 49 Bộ luật Dân sự nên bà Đ là người giám hộ cho anh Đ theo quy định tại các Điều 53 và 54 của Bộ luật Dân sự. Bà Đ có các quyền, nghĩa vụ quy định tại các Điều 57, 58 và Điều 59 Bộ luật Dân sự.

Vì vậy, chấp nhận yêu cầu của chị Th, tuyên bố anh Nguyễn Văn Đ là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, chỉ định bà Ngô Thị Đ là người giám hộ cho anh Đ.

[3] Về chi phí giám định: Người yêu cầu là chị Nguyễn Thị Th đã nộp toàn bộ chi phí giám định pháp y tâm thần đối với anh Đ và không yêu cầu Toà án giải quyết đối với khoản chi phí này nên không đặt ra xem xét.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Nguyễn Thị Th phải chịu lệ phí sơ thẩm là 300.000 đồng.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39; các Điều 149, 361, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377, 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Căn cứ các Điều 23, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 57, 58, 59, 136 của Bộ luật Dân sự.

Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

Chấp nhận yêu cầu của chị Nguyễn Thị Th.

1. Tuyên bố anh Nguyễn Văn Đ, sinh năm 1978, đăng ký hộ khẩu thường trú: Tổ dân phố V, thị trấn V, huyện L, tỉnh H, là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi.

2. Chỉ định bà Ngô Thị Đ, sinh năm 1953, địa chỉ cư trú: Tổ dân phố V, thị trấn V, huyện L, tỉnh H, là người giám hộ cho anh Nguyễn Văn Đ. Bà Ngô Thị Đ có quyền, nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định của Bộ luật Dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Chị Nguyễn Thị Th phải chịu 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng, được đối trừ với số tiền 300.000 (Ba trăm nghìn) đồng đã nộp tạm ứng lệ phí theo biên lai số 0000860 ngày 08/11/2023 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Lý Nhân.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án: Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại điều 30 Luật thi hành án dân sự.

5. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan được quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Hà Nam;
- VKSND huyện Lý Nhân;
- Chi cục THADS huyện Lý Nhân;
- Đương sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Đỗ Quốc Huy